

# Motion till riksdagen

1989/90:Jo502

av Ragnhild Pohanka och Kaj Nilsson

(båda mp)

## Avveckling av pälsdjursuppfödning

---

Den nya djurskyddslagen har fått mycket beröm och prisas både i Sverige och utlandet för att hävda djurens egenvärde i ett människocentrerat samhälle. Att djuren tillerkänns ett egenvärde och att man måste ta hänsyn till olika arters naturliga beteende måste innebära att uppfödning av pälsdjur i bur saknar existensberättigande och strider mot rådande rättsuppfattning i den nya djurskyddslagen (skyddsförordningen utfärdad 2 juni 1988 och § 3).

I Sverige finns nu ca 600 pälsdjursfarmer. Främst farmas mink och räv men även iller och chinchilla förekommer i mindre skala. Den huvudsakliga produktionen av skinn var 1989 ca 2,2 miljoner minkskinn och 65.000 rävskein.

Djuren lever i burar helt gjorda av nät, dvs. även den yta djuren trampar på. Minkens golvyta är 0,24 kvm (vilket motsvarar en uppslagen kvällstidning) och rävens 1 kvm. I frihet rör sig dessa rovdjur över mycket stora markområden.

Det enformiga och onaturliga liv pälsdjuren lever i farmerna är på intet sätt överensstämmande med djurskyddslagens skrivning. De nya föreskrifter för pälsdjursuppfödning som ska tillämpas fr.o.m. 1 januari 1994 (för befintliga farmer) kommer endast att innebära ytterst marginella förändringar för djuren.

Lantbruksstyrelsen (LBS) som utfärdat dessa föreskrifter (bl.a. då 1 kvm för räv) rekommenderar för räv i djurpark en markyta på 600 kvm med gräv-  
möjligheter! LBS arbetar nu också med nya regler eller rekommendationer för avlivning.

Pälsbranschen hävdar att djuren mår bra i sina burar. Ett "bevis" för detta skulle vara att deras päls är tjock och glansig. Men man ska ha i åtanke att pälsdjuren farmas just för sin päls skull och det följaktligen är detta branschen koncentrerat sig på i avelsarbetet. Glansig päls är också ett resultat av mångårig forskning kring fodersammansättningar som har en välgörande effekt på pälskvalitén, samt att djuren slaktas då vinterpälsen precis färdigutvecklats.

Ett annat argument är att farmningen ger arbete i glesbygden. Den sysselsättning som erbjuds har dock visat sig vara relativt obetydlig. Bara en fjärdedel av farmerna har anställd personal. Totalt har farmerna 600 personer anställda – förutom farmaren själv. Ca. 40 % av farmerna är belägna i Skåne och Blekinge, 30 % i västra Sverige, 20 % i sydöstra Sverige och 10 % i Norrland.

Här följer en inspektionsrapport från en pälsdjursfarm hösten 1988. Rapporten utgör ett exempel på hur det går till på vissa pälsdjursfarmar.

Mot. 1989/90  
Jo502

1. Många minkar dog av värmeslag i sina burar. Burarna är placerade i större enheter i s.k. skugghus, vars tak är av korrugerad plåt. Under dessa tak blev det olidligt hett under varma sommarkvarnar.
2. Vattenkopporna är oftast av plåt/stål, vilket gör vattnet hett under sommaren och under vintern iskallt. Det har hänt att rävars tunga har frusit fast i dessa vattenkoppar med följd att räven ryckt loss sin egen tunga.
3. En avlivningsmetod är långsam gasning medelst avgasröret från en traktor; kvalificerat djurplågeri.
4. 2-3 rävar är oftast i samma bur, och där förekommer kannibalism mellan djuren. Även andra skador uppkommer, då räven tvingas gnaga och slicka genom nätgallret för att nå maten, som ligger på mat-/foderplåten, som är placerad utanför buren.

Rävar och minkar är bland de minst domesticerade djur vi har i svensk djurhållning. De är inte uppfödda och selekterade för detta ändamål mer än under ett fåtal generationer.

Fisk- och slakteriavfall som utnyttjats som mink- och rävföda borde kunna komposteras och tas till vara på detta sätt. Det är ovärdigt ett modernt samhälle som Sverige att anläggningar där sådant kvalificerat djurplågeri bedrivs tilläts existera.

## Hemställen

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen beslutar att pälsdjursfarmerna avvecklas inom en tvåårsperiod,
2. att riksdagen beslutar att alla pälsdjursfarmar inom ett halvår inspekteras av lokala miljö- och hälsoskyddsnämnder,
3. att riksdagen beslutar att, där missförhållanden och/eller djurplågeri konstateras, dessa farmar omedelbart stängs och djuren avlivas,
4. att riksdagen beslutar att förbud införs mot nyetablering av pälsdjursfarmar baserade på buruppfödning,
5. att riksdagen beslutar att en fond för inlösen av farmar inrättas,
6. att riksdagen beslutar att ersättningen bör utformas så att denna blir större ju tidigare inlösen sker,
7. att riksdagen beslutar att överlåtelse av farm annat än till fonden förbjuds.

Stockholm den 11 januari 1990

*Ragnhild Pohanka (mp)*

*Kaj Nilsson (mp)*